

1 Koji su uvjeti za dobivanje razvoda?

U okviru slovenskog prava priznaju se:

razvod na temelju sporazuma bračnih drugova,

razvod na temelju sporazuma pred javnim bilježnikom i
razvod na temelju prijedloga (izvanparnični postupak).

a) Kad je riječ o razvodu na temelju sporazuma bračnih drugova, sud donosi odluku o razvodu u skladu s člankom 96. Obiteljskog zakonika (*Družinski zakonik*) pod uvjetom da su bračni drugovi postigli dogovor o skrbi o zajedničkoj djeci, njihovu odgoju, uzdržavanju i kontaktu s roditeljima u skladu s odredbama Obiteljskog zakonika te ako su dostavili, u obliku izvršive javnobilježničke isprave, sporazum o podjeli zajedničke imovine, o tome koji bračni drug ostaje ili postaje stanar u njihovu stanu, te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život i nezaposlen je bez vlastite krivnje.

Prije nego što donese odluku o razvodu, sud mora utvrditi osigurava li sporazum između bračnih drugova skrb o zajedničkoj djeci, njihov odgoj, uzdržavanje i kontakt djece i roditelja na način koji je u najboljem interesu djece. Ako utvrdi da sporazum između bračnih drugova nije u interesu djece, sud odbija prijedlog za sporazumni razvod braka.

b) Ako se bračni drugovi koji nemaju zajedničke djece nad kojom izvršavaju roditeljsku skrb žele razvesti i postići sporazum o podjeli zajedničke imovine, o tome koji bračni drug ostaje ili postaje stanar u stanu u kojem žive te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život i nezaposlen je bez vlastite krivnje, od javnog bilježnika mogu zatražiti da sastavi javnobilježničku ispravu o sporazumnom razvodu braka. Brak prestaje potpisivanjem javnobilježničke isprave. Javnobilježnička isprava pravna je osnova za upis razvoda u matične knjige. U roku od osam dana od dana potpisivanja sporazuma pred javnim bilježnikom, javni bilježnik šalje ispravu upravnom tijelu koje upisuje činjenicu razvoda u matične knjige (članak 97. Obiteljskog zakonika).

c) Ako je brak zbog nekog razloga postao „neizdrživ“, bilo koji bračni drug može zatražiti razvod. Kad razvede brak na temelju prethodnog stavka, sud odlučuje i o skrbi, odgoju i uzdržavanju zajedničke djece bračnih drugova te o njihovim kontaktima s roditeljima u skladu s Obiteljskim zakonikom. Prije nego što donese odluku iz prethodnog stavka, sud mora utvrditi kako najbolje zaštititi djetetove interese. (Članak 98. Obiteljskog zakonika)

Prije podnošenja tužbe ili prijedloga za razvod na temelju sporazuma bračni drugovi sudjeluju u prethodnom savjetovanju u centru za socijalnu skrb (*center za socialno delo*), osim:

ako nemaju zajedničke djece nad kojom vrše roditeljsku skrb

ako je jedan od bračnih drugova nesposoban za rasuđivanje

ako nije poznato prebivalište ili boravište jednog od bračnih drugova

ako jedan ili oba bračna druga žive u inozemstvu.

Svrha je prethodnog savjetovanja pomoći bračnim drugovima da utvrde je li njihov odnos narušen do te mjere da je brak postao neizdrživ barem za jednog od njih ili postoji li mogućnost da se brak spasi. Prethodnom savjetovanju bračni drugovi prisustvuju osobno, bez punomoćnika. (Članak 200. Obiteljskog zakonika)

2 Koji su razlozi razvoda?

U Obiteljskom zakoniku priznata je samo jedna osnova za razvod: neizdrživost braka. To znači da je bračni odnos potpuno i nepopravljivo narušen i da se više ne može spasiti. Brak se smatra „neizdrživim“ kada odnosi između bračnih drugova nisu narušeni samo privremeno, nego potpuno i nepopravljivo, zbog ozbiljnih razloga. Neizdrživost se ocjenjuje u skladu sa situacijom u trenutku rasprave, pri čemu se uzimaju u obzir sve okolnosti koje su dovele do trenutačne situacije. Sud utvrđuje neizdrživost i ako drugi bračni drug pristane na razvod.

Brak se može razvesti na zahtjev bilo kojeg bračnog druga te ne postoji uvjet da brak mora biti neizdrživ za oba partnera.

Ne postavlja se pitanje tko je odgovoran za to što je brak postao neizdrživ niti to sud utvrđuje tijekom postupka. Brak se stoga može razvesti i na zahtjev bračnog druga koji je odgovoran za to što je brak postao neizdrživ.

3 Koje su pravne posljedice razvoda s obzirom na:

Pravne posljedice razvoda detaljno su opisane u nastavku.

3.1 osobne odnose između supružnika (npr. prezime)

Bračni drug koji promijeni prezime nakon vjenčanja može, u roku od godine dana od pravomoćne presude o razvodu braka ili presude kojom se brak poništava, ili u roku od godine dana od potpisivanja javnobilježničke isprave ili drugog odgovarajućeg dokumenta o sporazumnom razvodu braka, nadležnom tijelu podnijeti izjavu da se želi vratiti na prezime koje je imao prije braka. Tu izjavu može predati samo osoba koja nije dalje mijenjala prezime tijekom braka. (Članak 17. Zakona o osobnom imenu [*Zakon o osebnem imenu*]) Pitanje promjene prezimena upravno je pitanje o kojem ne odlučuje sud, nego upravno tijelo.

3.2 podjelu imovine supružnika

Ako bračni drugovi nisu sklopili sporazum kojim uređuju bračnu stečevinu, kod podjele zajedničke imovine **zakonska je pretpostavka da je udio bračnih drugova u zajedničkoj imovini jednak**. Međutim, bračni drug koji smatra da će podjelom imovine na jednake dijelove biti u nepovoljnom položaju može zatražiti da se njegov udio utvrdi razmjerno njegovu doprinosu zajedničkoj imovini. Neznatne razlike u doprinosima svakog bračnog druga bračnoj stečevini ne uzimaju se u obzir. Sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, posebno prihode svakog bračnog druga, pomoć koju jedan bračni drug pruža drugomu, skrb o djeci i njihov odgoj, obavljanje kućanskih poslova, brigu o domu i obitelji, održavanje imovine te sve druge oblike rada i sudjelovanja u upravljanju zajedničkom imovinom te njezinu održavanje i povećanje (članak 74. Obiteljskog zakonika).

3.3 maloljetnu djecu supružnika

SKRB O DJECI I ODGOJ DJECE

Roditelji koji ne žive zajedno ili se namjeravaju rastati moraju se **dogovoriti oko odgoja djece i skrbi o njoj**, i to na način koji je u najboljem interesu djece.

Roditelji mogu postići dogovor da će se oboje brinuti o djeci i odgajati ih, da će sva djeca biti povjerena na skrb i odgoj jednom roditelju ili da će neka djeca biti povjerena jednom, a neka drugom roditelju. Ako ne uspiju sami postići dogovor o tom pitanju, pomaže im centar za socijalnu skrb. Isto tako mogu zatražiti mirenje.

Ako roditelji postignu sporazum o skrbi o djeci i njihovu odgoju, mogu predložiti potpisivanje sudske nagodbe. Ako utvrdi da sporazum nije u najboljem interesu djece, sud odbija prijedlog.

Ako se čak i uz pomoć centra za socijalnu skrb roditelji ne uspiju dogovoriti o odgoju djece i skrbi o njima, sud će, na zahtjev jednog ili oba roditelja, skrbnika djeteta, djeteta koje je navršilo 15 godina pod uvjetom da je sposobno razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka, ili centra za socijalnu skrb, odlučiti kako slijedi:

da će roditelji zadržati zajedničku odgovornost za skrb o djeci i njihov odgoju

da će se skrb o svoj djeci i odgoj sve djece povjeriti jednom roditelju

da će neka djeca biti povjerena jednom roditelju, a neka drugom

te isto tako može, po službenoj dužnosti i u skladu s odredbama Obiteljskog zakonika, odlučiti o svim mjerama za zaštitu interesa djece.

Pri donošenju odluke o skrbi i odgoju sud uzima u obzir i mišljenje djeteta ako ga je izrazilo samo dijete ili osoba kojoj dijete vjeruje i koju je dijete samo izabralo te pod uvjetom da dijete može razumjeti značenje i posljedice takvog mišljenja. Pri donošenju odluke o skrbi i odgoju u interesu djeteta sud uzima u obzir mišljenje centra za socijalnu skrb, koje pribavlja u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje izvanparnični postupak (članci 138. i 143. Obiteljskog zakonika, članak 102. Zakona o izvanparničnom postupku [*Zakon o nepravdnom postupku*]).

KONTAKT

Dijete ima pravo na kontakt s oba roditelja i obrnuto. Održavanje kontakta mora biti u najboljem interesu djeteta. Roditelj kojem je povjerena skrb o djetetu i odgoj djeteta ili druga osoba s kojom dijete živi mora se suzdržati od svakog ponašanja koje ometa ili sprečava kontakt i mora nastojati potaknuti dijete da usvoji primjeren odnos prema kontaktu s drugim roditeljem ili roditeljima. Roditelj koji održava kontakt s djetetom mora se suzdržati od svakog ponašanja koje negativno utječe na kontakt s djetetom, skrb o djetetu i odgoj djeteta.

Roditelji koji ne žive zajedno ili se namjeravaju rastati dužni su se dogovoriti o kontaktu. Ako ne uspiju sami postići dogovor o tom pitanju, pomaže im centar za socijalnu skrb. Isto tako mogu zatražiti mirenje. Ako roditelji postignu sporazum o kontaktu, mogu predložiti potpisivanje sudske nagodbe. Ako utvrdi da sporazum nije u najboljem interesu djeteta, sud odbija prijedlog. Ako roditelji ne mogu postići sporazum o kontaktu, o tome odlučuje sud.

Sudski postupak za odlučivanje o kontaktu i za izmjenu odluke kojom se uređuje pitanje kontakta pokreće se na prijedlog jednog ili oba roditelja, skrbnika djeteta, djeteta koje je navršilo 15 godina pod uvjetom da je dijete sposobno razumjeti značenje i pravne posljedice svojih postupaka, ili centra za socijalnu skrb.

U slučaju razvoda braka na temelju sporazuma bračnih drugova, oni uz sporazum o razvodu braka moraju priložiti i sporazum o kontaktu koji sud unosi u presudu o sporazumnom razvodu braka, a prijedlogu moraju priložiti i potvrdu o sudjelovanju u postupku prethodnog savjetovanja. Ako prihvati prijedlog za razvod, prijedlog za poništaj braka ili prijedlog za utvrđivanje nepostojanja braka, sud odlučuje i o kontaktu između bračnih drugova i zajedničke djece.

O kontaktu u prvom stupnju odlučuju okružni sudovi (*okrožna sodišča*) u izvanparničnom postupku.

Interesi djeteta od najveće su važnosti pri odlučivanju o kontaktu: smatra se da kontakt nije u interesu djeteta ako izlaže dijete psihološkom pritisku ili ako ugrožava njegov fizički i psihički razvoj.

Dijete ima pravo i na kontakt s ostalom rodbinom i osobama koje s njim imaju blisku osobnu vezu (npr. djedovi i bake djeteta i (polu)braća ili (polu)sestre). Sud može oduzeti ili ograničiti pravo na kontakt u skladu s člankom 173. Obiteljskog zakonika.

Ako roditelj s kojim dijete živi onemogućava kontakt djeteta i drugog roditelja, a kontakt nije moguć ni uz pomoć stručnjaka iz centra za socijalnu skrb, sud može na prijedlog drugog roditelja odlučiti da oduzme skrbništvo roditelju koji onemogućava kontakt i povjeriti dijete drugom roditelju ako smatra da će drugi roditelj omogućiti kontakt i ako je to jedini način na koji se mogu zaštititi interesi djeteta. Sud donosi novu odluku o kontaktu roditelja s djetetom kada to zahtijevaju promijenjene okolnosti i interesi djeteta.

Pri donošenju odluke o skrbi i odgoju sud uzima u obzir i mišljenje djeteta ako ga je izrazilo samo dijete ili osoba kojoj dijete vjeruje i koju je dijete samo izabralo te pod uvjetom da dijete može razumjeti značenje i posljedice takvog mišljenja.

Pri odlučivanju o kontaktu u interesu djeteta sud uzima u obzir mišljenje centra za socijalnu skrb koje pribavlja u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje izvanparnični postupak (članci 141., 142. i 143. Obiteljskog zakonika, članak 102. Zakona o izvanparničnom postupku).

UZDRŽAVANJE bračnih drugova i djece

Bračni drugovi mogu pristati na potpisivanje sudske nagodbe o uzdržavanju djece. Ako sporazum nije u interesu djeteta, sud odbija prijedlog (članak 191. Obiteljskog zakonika).

Ako bračni drugovi nisu postigli sporazum sami ili uz pomoć centra za socijalnu skrb, mogu zatražiti od suda da donese odluku. Prije donošenja odluke sud mora zatražiti mišljenje centra za socijalnu skrb i mora uzeti u obzir mišljenje djeteta, ako je ono izrazilo mišljenje i može razumjeti njegovu važnost i posljedice (članci 140. i 143. Obiteljskog zakonika).

Roditelji su dužni uzdržavati svoju djecu do njihove punoljetnosti tako da, u skladu sa svojim mogućnostima, osiguraju životne uvjete potrebne za razvoj djeteta.

Dužni su i uzdržavati dijete koje je upisano u srednju školu nakon punoljetnosti, ako se školuje po redovitom programu i nije zaposleno te ako nije prijavljeno kao nezaposleno, odnosno do prvog završetka srednje škole ili završetka najviše razine općeg ili strukovnog obrazovanja koje se može steći prema propisima o srednjoškolskom obrazovanju. Obveza uzdržavanja prestaje kad dijete navrší 26 godina.

Roditelji su dužni uzdržavati dijete koje je upisano na stručni studij ako se školuje po redovitom programu i nije zaposleno te ako nije prijavljeno kao nezaposleno, odnosno do prvog završetka stručnog studija u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje stručno obrazovanje. Roditelji su dužni uzdržavati dijete koje je upisano na sveučilišni studij ako se školuje po redovitom programu i nije zaposleno te ako nije prijavljeno kao nezaposleno, odnosno do prvog završetka preddiplomskog studija ili diplomskog ili integriranog diplomskog programa u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje sveučilišno obrazovanje. Ako studijski program koji dijete pohađa traje dulje od četiri godine, obveza uzdržavanja produžuje se za vremensko razdoblje za koje studijski program premašuje te četiri godine. Obveza uzdržavanja prestaje kad dijete navrší 26 godina (članak 183. Obiteljskog zakonika).

Iznos naknade za uzdržavanje utvrđuje se u skladu s potrebama podnositelja zahtjeva te prema materijalnim i dohodovnim mogućnostima osobe koja je dužna plaćati uzdržavanje. Pri odlučivanju o naknadi za uzdržavanje djeteta sud mora uzeti u obzir interese djeteta kako bi naknada bila dovoljna za osiguranje povoljnog fizičkog i psihičkog razvoja djeteta. Uzdržavanje mora pokriti djetetove životne troškove, posebno troškove smještaja, hrane, odjeće, obuće, njege i zaštite, obrazovanja, školovanja, rekreacije, zabave i drugih posebnih potreba. Iznos naknade za uzdržavanje prilagođava se jednom godišnje u skladu s indeksom potrošačkih cijena u Sloveniji (članci 189., 190. i 198. Obiteljskog zakonika).

Bračni drug ili izvanbračni partner dužan je uzdržavati partnerovo malodobno dijete koji živi s njima ako partner ili drugi roditelj nije sposoban uzdržavati dijete.

Obveza bračnog druga ili izvanbračnog partnera prestaje prestankom braka ili izvanbračnog partnerstva s djetetovom majkom ili ocem, osim ako brak ili izvanbračno partnerstvo ne prestaje kao posljedica smrti djetetove majke ili oca. U tom slučaju preživjeli bračni drug ili izvanbračni partner dužan je uzdržavati dijete svojeg preminulog bračnog druga ili izvanbračnog partnera samo ako je živio s djetetom u vrijeme prestanka braka ili izvanbračnog partnerstva (članak 187. Obiteljskog zakona).

Dijete koje je postalo punoljetno dužno je uzdržavati svoje roditelje ako nemaju dovoljno sredstava za život i nisu ih u mogućnosti steći, ali samo onoliko dugo koliko su roditelji uzdržavali njega. Dijete koje je postalo punoljetno nije dužno uzdržavati roditelja koji iz neopravdanih razloga nije ispunio svoju obvezu uzdržavanja prema njemu (članak 185. Obiteljskog zakonika).

3.4 obvezu plaćanja naknade za uzdržavanje drugom supružniku?

Bračni drug koji nema sredstava za život i nezaposlen je bez vlastite krivnje ima pravo u postupku razvoda zatražiti uzdržavanje od drugog bračnog druga, a to može učiniti i posebnom tužbom koja se mora pokrenuti u roku od godine dana od konačnog razvoda braka. Uzdržavanje se može zatražiti samo ako su uvjeti za uzdržavanje postojali u vrijeme razvoda braka i još postoje u vrijeme kada bračni drug zahtijeva uzdržavanje (članak 100. Obiteljskog zakonika). Bračni drugovi mogu postići sporazum o uzdržavanju u slučaju razvoda sklapanjem sporazuma o uzdržavanju u obliku izvršive javnobilježničke isprave pri sklapanju braka, tijekom braka ili nakon razvoda (članak 101. Obiteljskog zakonika).

Iznos naknade za uzdržavanje utvrđuje se u skladu s potrebama podnositelja zahtjeva i prema mogućnostima osobe koja plaća uzdržavanje. Utvrđuje se kao mjesečni iznos i unaprijed, a može se zatražiti od trenutka podnošenja zahtjeva za uzdržavanje. Iznimno se može isplatiti jednokratno ili na drugi način ako je to opravdano posebnim razlozima. Međutim, tako utvrđeno uzdržavanje ne smije dovesti podnositelja zahtjeva u znatno nepovoljniji položaj od onog u kojem bi bio da je uzdržavanje plaćeno unaprijed kao mjesečni iznos niti smije prekomjerno opteretiti osobu koja je dužna platiti uzdržavanje (članak 104. Obiteljskog zakonika).

Sud odbija zahtjev za uzdržavanje ako bi plaćanje uzdržavanja bračnom drugu koji traži uzdržavanje bilo nepošteno prema drugom bračnom drugu s obzirom na razloge zbog kojih je brak postao neizdrživ ili ako je bračni drug koji traži uzdržavanje počinio kazneno djelo protiv drugog bračnog druga ili djeteta ili roditelja drugog bračnog druga prije ili tijekom postupka razvoda ili nakon razvoda (članak 100. Obiteljskog zakonika).

Između razvedenih bračnih drugova ne postoji obveza uzdržavanja ako bi plaćanjem uzdržavanja ugrozili sposobnost uzdržavanja samih sebe ili maloljetnika koje su dužni uzdržavati u skladu s Obiteljskim zakonikom (članak 105. Obiteljskog zakonika).

Iznos naknade za uzdržavanje prilagođava se jednom godišnje u skladu s indeksom potrošačkih cijena u Sloveniji (članak 107. Obiteljskog zakonika).

4 Što pravni pojam „zakonska rastava” znači u praksi?

Bitan element braka jest bračna zajednica (*življenjska skupnost*) (članak 3. Obiteljskog zakonika). Prestanak bračne zajednice (*prenehanje življenjske skupnosti*) ili zakonska rastava znači trajan prekid bitnih elemenata uzajamnih odnosa koji postoje među bračnim drugovima. Prestankom bračne zajednice prestaju postojati gospodarska zajednica, intimne i emocionalne veze između bračnih drugova te zajedničko kućanstvo itd.

5 Koji su uvjeti za zakonsku rastavu?

Zakonom nisu propisani uvjeti za zakonsku rastavu. Sudovi odlučuju o zakonskoj rastavi na pojedinačnoj osnovi u skladu s okolnostima i posebnim značajkama predmeta.

6 Koje su pravne posljedice zakonske rastave?

Zakonska rastava nema učinak na postojanje braka, odnosno rastavom prestaje samo bračna zajednica, ali ne i brak. Da bi brak prestao, mora se podnijeti sporazumni prijedlog za razvod braka, uputiti zahtjev javnom bilježniku za sastavljanje javnobilježničke isprave o sporazumnom razvodu braka ili podnijeti prijedlog za razvod braka (vidjeti točku 1.) Bračni drug koji nema sredstava za život može zatražiti uzdržavanje od drugog bračnog druga u postupku razvoda, a to može učiniti i posebnom tužbom koja se mora pokrenuti u roku od godine dana od konačnog razvoda braka.

7 Što izraz „poništenje braka” znači u praksi?

Poništaj braka znači da u trenutku sklapanja braka nisu postojali zakonski uvjeti na temelju kojih bi se brak smatrao valjanim (npr. nije bilo slobodno izražene volje, izražena volja dana je prisilno ili greškom, brak nije ugovoren u skladu s propisanim postupkom, sklopio ga je maloljetnik ili ga je sklopila osoba nesposobna za rasuđivanje ili osoba koja je privremeno nesposobna za rasuđivanje itd.). Pravne posljedice braka prestaju proizvoditi učinke danom poništaja.

8 Koji su uvjeti za poništenje braka?

Brak ne postaje nevaljan po samom zakonu, nego se mora poništiti presudom.

Tužbu za poništaj braka mogu podnijeti bračni drugovi i svi koji imaju pravni interes za poništaj, tj. ako je brak sklopila maloljetna osoba ili osoba koja je nesposobna za rasuđivanje, ako prethodni brak nije prestao, ako je brak sklopljen između srodnika, ako bilo koji od bračnih drugova nije bio prisutan kad je brak sklopljen ili ako brak nije sklopljen s namjerom održavanja zajedničkog kućanstva. Državni odvjetnik može isto tako podnijeti tužbu na temelju prethodno navedenih razloga, kao i u slučaju braka sklopljenog između posvojitelja i posvojenog djeteta.

Jedan ili drugi bračni drug može podnijeti tužbu za poništaj braka nakon što prestane razlog nesposobnosti za rasuđivanje.

Nema zastare za ostvarivanje prava na podnošenje zahtjeva za poništaj braka (članak 48. Obiteljskog zakonika).

9 Koje su pravne posljedice poništenja braka?

Pravne posljedice poništaja braka stupaju na snagu na dan kada presuda o poništaju postane pravomoćna. U slučaju poništaja braka, kad je riječ o imovinskim odnosima i darovima između bračnih drugova, primjenjuju se odredbe koje se primjenjuju na postupak razvoda braka (članci 54. i 55. Obiteljskog zakonika).

10 Postoje li načini alternativnog izvansudskog rješavanja pitanja povezanih s razvodom bez obraćanja sudu?

Zakonom o mirenju u građanskim i trgovačkim stvarima (*Zakon o mediaciji u civilnih in gospodarskih zadevah*), koji je stupio na snagu u lipnju 2008., uređeno je mirenje u sporovima u području građanskog prava, trgovačkih, radnih, obiteljskih i ostalih imovinskopravnih odnosa u odnosu na zahtjeve koje stranke mogu slobodno podnositi i rješavati nagodbom, osim ako je u posebnom zakonu propisano drukčije za bilo koju od tih vrsta sporova. Brak se ne može raskinuti bez intervencije suda, nego je potrebno podnijeti prijedlog za sporazumni razvod braka (vidjeti točku 1.).

11 Gdje trebam podnijeti zahtjev (molbu) za razvod/zakonsku rastavu/poništenje braka? Koje formalnosti treba poštovati i koje dokumente moram priložiti zahtjevu?

U skladu sa Zakonom o izvanparničnom postupku, postupci u bračnim sporovima su postupci kojima se utvrđuje nepostojanje braka, kojima se poništava brak i kojima se razvodi brak.

Okružni sudovi nadležni su za odlučivanje o takvim predmetima u prvom stupnju (članak 10. Zakona o izvanparničnom postupku).

Postupak za utvrđivanje nepostojanja braka pokreće se na prijedlog osobe koja ima pravni interes ili državnog odvjetnika.

Postupak za poništaj braka pokreće se na prijedlog jednog od bračnih drugova. Ako je to propisano Obiteljskim zakonikom, postupak se može pokrenuti i na prijedlog osobe koja ima pravni interes ili državnog odvjetnika.

Postupak za razvod braka pokreće se na prijedlog jednog od bračnih drugova.

Postupak za sporazumni razvod braka pokreće se na prijedlog oba bračna druga. Ako je podnesen prijedlog za sporazumni razvod braka i jedan od bračnih drugova povuče prijedlog tijekom postupka, sud obustavlja postupak (članak 81. Zakona o izvanparničnom postupku).

Kad je riječ o sadržaju prijedloga u bračnom sporu, Zakonom o izvanparničnom postupku propisuje se da prijedlog u bračnom sporu mora sadržavati i zahtjev o kojem će sud odlučiti. Ako se Obiteljskim zakonikom propisuje da podnositelj zahtjeva mora prisustvovati prethodnom savjetovanju prije početka postupka, uz prijedlog za razvod braka mora biti priložena potvrda centra za socijalnu skrb o sudjelovanju u postupku prethodnog savjetovanja (članak 82. Zakona o izvanparničnom postupku).

Sporazumni razvod braka: sud razvodi brak na temelju sporazuma bračnih drugova pod uvjetom da su bračni drugovi podnošenjem sporazuma postigli dogovor o pravno važnim pitanjima o skrbi, odgoju i uzdržavanju zajedničke djece i kontaktu djece s roditeljima te ako su dostavili, u obliku izvršive javnobilježničke isprave, sporazum o podjeli zajedničke imovine, o tome koji bračni drug ostaje ili postaje stanar u njihovu stanu, te o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život i nezaposlen je bez vlastite krivnje. Prije nego što donese odluku o razvodu, sud mora utvrditi osigurava li sporazum između bračnih drugova skrb o zajedničkoj djeci, njihov odgoj, uzdržavanje i kontakt djece i roditelja na način koji je u najboljem interesu djece. Ako sud utvrdi da sporazum između bračnih drugova nije u interesu djece, odbija prijedlog za sporazumni razvod braka (članak 96. Obiteljskog zakonika). Razvod na temelju sporazuma pred javnim bilježnikom: ako se bračni drugovi, koji nemaju zajedničke djece nad kojom izvršavaju roditeljsku skrb, žele razvesti i postići sporazum o podjeli zajedničke imovine, o tome koji bračni drug ostaje ili postaje stanar u stanu u kojem žive i o uzdržavanju bračnog druga koji nema sredstava za život i nezaposlen je bez vlastite krivnje, mogu zatražiti od javnog bilježnika da sastavi javnobilježničku ispravu o sporazumnom razvodu braka. Brak prestaje potpisivanjem javnobilježničke isprave. Javnobilježnička isprava pravna je osnova za upis razvoda u matične knjige. U roku od osam dana od dana potpisivanja sporazuma pred javnim bilježnikom, javni bilježnik šalje ispravu upravnom tijelu koje upisuje činjenicu razvoda u matične knjige (članak 97. Obiteljskog zakonika).

Razvod braka: ako je brak zbog nekog razloga postao „neizdrživ“, bilo koji od bračnih drugova može zatražiti razvod braka. Ako se Obiteljskim zakonikom propisuje da podnositelj zahtjeva mora prisustvovati prethodnom savjetovanju prije početka postupka, uz prijedlog mora biti priložena potvrda centra za socijalnu skrb o sudjelovanju u postupku prethodnog savjetovanja (članak 82. Zakona o izvanparničnom postupku, članak 98. Obiteljskog zakonika).

12 Mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Sud djelomično ili u cijelosti oslobađa stranku plaćanja sudskih pristojbi ako bi se plaćanjem znatno smanjila sredstva koja su joj dostupna za život ili uzdržavanje članova njezine obitelji. Strani državljani oslobođeni su plaćanja sudskih pristojbi ako je to propisano međunarodnim ugovorom ili ako postoje uvjeti uzajamnosti (članci 10. i 11. Zakona o sudskim pristojbama [*Zakon o sodnih taksah, ZST-1*]).

Stranka može zatražiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova odvjetnika i vještaka, a odluku o dodjeli pravne pomoći donosi okružni sud mjesno nadležan za područje na kojem podnositelj ima prebivalište. U tom postupku sud ocjenjuje kriterije (npr. materijalne, financijske) na temelju odredbi Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*).

13 Je li moguće uložiti žalbu na odluku povezanu s razvodom/zakonskom rastavom/poništenjem braka?

Protiv odluke donesene u bračnom sporu može se podnijeti žalba višem sudu (*više sodišče*).

Prvostupanjski sud može izmijeniti ili poništiti prethodnu odluku na temelju pravodobno podnesene žalbe ako to ne šteti pravima drugih osoba koje se oslanjaju na tu odluku ili ako su te osobe suglasne s izmjenom ili poništajem.

14 Što treba učiniti kako bi se u ovoj državi članici priznala odluka o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici?

U skladu s člankom 21. Uredbe (EZ) br. 2201/2003, sudska odluka donesena u drugoj državi članici priznaje se bez potrebe za pokretanjem posebnog postupka za priznavanje.

Svaka zainteresirana strana može zatražiti donošenje odluke o priznavanju ili nepriznavanju sudske odluke. U tom slučaju stranka mora podnijeti zahtjev za proglašenje izvršivosti nadležnom okružnom sudu u Sloveniji.

15 Kojem se sudu moram obratiti kako bih se usprotivio priznavanju odluke o razvodu/zakonskoj rastavi/poništenju braka koju je izdao sud u drugoj državi članici? Koji se postupak primjenjuje u takvim slučajevima?

Slovenski zakoni primjenjuju se na postupak podnošenja zahtjeva.

Stranka koja traži ili osporava priznavanje sudske odluke ili podnese zahtjev za proglašenje izvršivosti mora dostaviti sljedeće:

presliku sudske odluke koja ispunjava uvjete potrebne za utvrđivanje njezine vjerodostojnosti potvrdu, na standardnom obrascu, o sudskoj odluci u bračnom sporu.

16 Koje zakonodavstvo u vezi s razvodom sud primjenjuje u postupcima između supružnika koji ne žive u ovoj državi članici ili su različitih nacionalnosti?

Odredbe Uredbe (EZ) br. 2201/2003 (Bruxelles II.a) primjenjuju se u prvom redu i izravno na pitanja međunarodne nadležnosti koja uključuju državljane ili stanovnike država članica EU-a.

Ako su oba bračna druga državljani različitih država u trenutku pokretanja postupka, primjenjuju se kumulativna prava država čiji su državljani, u skladu s odredbama slovenskog nacionalnog zakonodavstva (članak 37. stavak 2. Zakona o međunarodnom privatnom pravu i postupku [*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*]).

Ako razvod nije moguć u skladu s pravom država čiji su bračni drugovi državljani, na razvod se primjenjuje slovensko pravo ako je jedan od bračnih drugova imao prebivalište u Sloveniji u trenutku pokretanja postupka.

Ako je jedan od bračnih drugova državljanin Slovenije koji nema prebivalište u Sloveniji i razvod nije moguć u skladu s pravom iz članka 37. stavka 2. Zakona o međunarodnom privatnom pravu i postupku, na razvod se primjenjuje slovensko pravo.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 06/08/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.